

18.04.2023

Asia/15

§ 214

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Laura Kolehmainen ym. valtuustoaloitteesta olemassa olevan puuston ja kasvillisuuden säästämistä rakentamisen yhteydessä

HEL 2023-000788 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Mia Haglund: Pyydän asian pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mia Haglundin ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Salla Mustonen, yksikön päällikkö: 09 310 26445
salla.t.mustonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 18.01.2023 Kolehmainen Laura Lopetettava vanhojen puiden kaataminen ja korvaaminen uusilla taimilla rakennushankkeiden yhteydessä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsinki kirjaisi rakennusjärjestykseen, että rakennettaessa tontteja on säästettävä mahdollisuuksien mukaan olemassa olevaa puustoa ja kasvillisuutta. Valtuustoaloitteen mukaan tällä tavalla kaupunki toteuttaisi strategiansa kirjausta sen sijaan, että olemassa olevat puut kaadetaan ja tilalle istutetaan uudet.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että vanhojen puiden säästäminen on lähtökohtaisesti tavoiteltavaa. Puiden luontainen elinikä on lajista riippuen jopa useita satoja vuosia. Luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta tulee tavoitella tilaa, jossa puu voi kaupunkiympäristössäkin elää sille mahdollisimman luonnonmukaisen elinkaaren. Kaupungin toimintatapoja on tästä näkökulmasta tarpeen kehittää ja kaupunkiympäristön toimiala suhtautuu tähän kehittämisen tarpeeseen vakavasti.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti kokouksessaan 7.3.2023 (§ 134) esittää kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen muuttamista. Rakennusjärjestyksen muuttaminen on tarpeen muun muassa siksi, että Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 13.10.2021 uuden kaupunkistrategian ”Kasvun paikka” vuosiksi 2021-2025. Strategian mukaan kasvun näkyvä ilmentyminen on rakentaminen, ja yksi strategian painopisteistä on kunnianhimoinen ilmasto- ja luonnonsuojelu. Voimassa olevaa rakennusjärjестystä, jonka kaupunginvaltuusto on 22.9.2010 hyväksynyt, ja joka on tullut voimaan 1.11.2010, on kaupunkistrategiassa asetettujen tavoitteiden vuoksi muutettava.

Luonnonarvojen huomioiminen rakentamisessa nykyistä enemmän kasvusta tinkimättä on yksi rakennusjärjestyksen muuttamisen keskeisistä tavoitteista. Tavoitteeseen sisältyy puiden ja kasvillisuuden säästäminen.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle pihamaan rakentamista koskevan rakennusjärjestyksen 13 § 1 momentin muuttamista kuulumaan seuraavasti:

Pihamaata rakennettaessa on huolehdittava siitä, että pihamaasta tulee tontin käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla käyttökelpoinen ja viihtyisä. Ne tontin pihamaan osat, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen, jollei ole perusteltua syytä säilyttää niitä luonnonmukaisena.

Lisäksi lautakunta korosti, että seuraavan rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä arvioidaan, tulisiko tonttien pihamaiden niitä osia, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, pyrkiä säilyttämään luonnonmukaisena, jollei ole perusteltua syytä toimia toisin esimerkiksi tontin viihtyisyyden ja kasvipeitteisyyden turvaamiseksi, jolloin ensisijaisena vaihtoehtona tontin osat tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen.

Eduskunta on hyväksynyt uuden rakentamislain, joka tulee voimaan 1.1.2025. Rakentamislain 28 §:n mukaan rakennusjärjestys on muutettava rakentamislain mukaiseksi 1.1.2027 mennessä. Näin ollen raken-

nusjärjestyksen muuttaminen tullaan aloittamaan viimeistään vuoden 2026 aikana.

Lautakunta esitti kaupunginhallitukselle myös uuden 31 a §:n lisäämistä rakennusjärjestykseen. Esitetty pykälä kuuluu seuraavasti:

31 a § Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla

Rakennettavalta tontilta saa kaataa vain ne puut, mihin lupapäätöksessä on annettu lupa. Mikäli tontilta on välttämätöntä kaataa puita asemakaavan mukaisen rakentamisen jouduttamiseksi ennen luvan myöntämistä, puiden kaatamisesta on ilmoitettava rakennusvalvontapalveluille 14 vuorokautta ennen puiden kaatamista. Ilmoitukseen on liitettävä asemapiirros tai vastaava, johon kaadettavat puut on merkitty, sekä muu tarpeellinen selvitys. Ilmoituksen perusteella rakennusvalvontapalvelut arvioi, onko puiden kaataminen esitettyssä laajuudessa välttämätöntä.

Rakennetulta tontilta saa perustellusta syystä, kuten puiden kaatumisvaaran johdosta, kaataa puita ilman maisematyölupaa, mikäli toimenpiteen vaikutukset tontille ja ympäristöön ovat vähäisiä. Tontille on kuitenkin jäätävä riittävä määrä puita.

Mikäli rakentamisen johdosta on välttämätöntä kaataa puita lintujen pesimäaikana (1.4.-31.7.), on ennen puiden kaatamista hankkeeseen ryhtyvän lintuasiantuntijan avustuksella tutkittava puut luonnonsuojelulain mukaisen lintujen pesimärauhan varmistamiseksi.

Mikäli rakennusluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa myönnetään lupa puiden kaatamiseen, on luvassa tarvittaessa määrättävä puiden lisäämistä. Mikäli puita on kaadettu ilman lupaa ja siten, että puiden kaatamisen vaikutukset tontille tai ympäristöön ovat vähäistä suurempia, on tontille istutettava tarpeellinen määrä isokokoisia puita. Rakennusvalvontaviranomainen määrää tarvittaessa puiden istuttamisesta.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Laura Kolehmainen ja 24 muuta ovat tehneet 18.1.2023 seuraavan valtuustoaloitteen:

Lopetettava vanhojen puiden kaataminen ja korvaaminen uusilla taimilla rakennushankkeiden yhteydessä

Helsingin kaupungin strategiassa on linjattu, että Helsinki suojelee ja vaalii aktiivisesti monimuotoista luontoaan. Uusien luonnonsuojelua-

lueiden perustamisen ja arvokkaimpien luontokohteiden säästämisen lisäksi strategiassa linjataan, että rakennus- ja liikennehankkeissa selvitetään aina vaihtoehto säästää mahdollisimman paljon puustoa ja kasvillisuutta. Tämä onkin järkevää, sillä luonto- ja ilmastoarvoiltaan vanhat puut ovat nuoria puita paljon arvokkaampia, ja luontohyötyä on saatavissa tilankäytöllisesti tehokkaammin säästämällä tonttia rakennettaessa vanhat puut verrattuna siihen, että kaadetaan vanhat puut ja istutetaan uudet taimet tilalle. Jälkimmäinen toimintatapa ei ole järkevä.

Vanhoilla puilla on muutakin kuin hyötyarvoa. Helsingin Sanomien taannoisessa jutussa japanilaisesta tavasta kunnioittaa ja tukea satoja vuosia vanhoja puita kävelykepein havainnollistuu puiden merkitys pidempien aikaperspektiivien havainnollistajana. Ihmiset ovat usein myös hyvin kiintyneitä tiettyihin, tuttuihin vanhoihin puihin. Puita kannattaa suojella niiden itsensä vuoksi.

Käytännössä kaupunkistrategian linjaus säästää vanhat puut ei kuitenkaan vielä toteudu. Myöskään eduskunnan käsittelyssä oleva uusi luonnonsuojelulaki ei tuo asiaan lisäselvyyttä. Helsingin kaupungilla on kuitenkin mahdollisuus toteuttaa strategiansa kirjausta omassa rakennusjärjestyksessään. Olisi linjakasta, että Helsinki kirjaisi rakennusjärjestyksessään, että rakennettaessa tontteja on säästettävä mahdollisuuksien mukaan olemassaolevaa puustoa ja kasvillisuutta. Näin strategian periaate tulisi myös ohjaamaan käytännön päätöksentekoa ja rakennuslupaharkintaa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että

Helsinki kirjaisi rakennusjärjestyksessään, että rakennettaessa tontteja on säästettävä mahdollisuuksien mukaan olemassaolevaa puustoa ja kasvillisuutta ja toteuttaisi tällä tavalla strategiansa kirjausta, sen sijaan että olemassaolevat puut kaadetaan ja tilalle istutetaan uudet.

HS:n juttu: <https://www.hs.fi/ulkomaat/art-2000008944380.html?fbclid=IwAR1MR62YmUJ6yVj1TEv3L3RPiD2dqhlGUICgY6D0lle9lx9sqQXkQzDpPPU>

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 18.4.2023 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Salla Mustonen, yksikön päällikkö: 09 310 26445

18.04.2023

Asia/15

---

salla.t.mustonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 18.01.2023 Kolehmainen Laura Lopetettava vanhojen puiden kaataminen ja korvaaminen uusilla taimilla rakennushankkeiden yhteydessä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano